

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Sayın Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ tarafından Anayasanın 98. İçtüzüğün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

C. Otlu
Çiçek OTLU

İstanbul Milletvekili

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın yürüttüğü "Komşu Anne Projesi", dezavantajlı mahallelerde yaşayan çocuklara yönelik gönüllü annelerin evlerinde bakım ve eğitim hizmeti verilmesi olarak açıklanmıştır. Projenin, özellikle 0-6 yaş grubu çocukların okul öncesi gelişimini destekleme amacı taşıdığı belirtilmektedir. Proje ile kadınlar sertifika alarak evlerini küçük bir kreşe dönüştürebilecek ve en fazla 5 çocuğa bakım sağlayabilecek. Kreşlere göre daha uygun maliyetli olduğu ifade edilen sistem 32 ay boyunca Ankara, İstanbul ve İzmir'de pilot olarak uygulanacaktır.

Ancak başta eğitimciler olmak üzere kamuoyunda bu projeye ilişkin ciddi eleştiriler gündeme gelmektedir. Erken çocukluk eğitiminin kamusal bir hizmet olması gerekirken, bu şekilde mahalle temelli, formel olmayan yöntemlerle yürütülmesinin pedagojik ve sosyal riskler taşıdığı, gönüllü annelere herhangi bir pedagoji, çocuk gelişimi ya da eğitim formasyonu aranmadan çocuk teslim edilmesinin, çocuk hakları açısından sakıncalı olduğu ifade edilmektedir. Devlet tarafından yürütülmesi gereken, eğitimciler tarafından verilmesi gereken okul öncesi eğitim hizmetinin bu proje ile sivil toplum ve gönüllülere devri anlamına geldiği de iddia edilmektedir.

Komşu annelerin yeterliliği, ev ortamlarının uygunluğu ve çocuk güvenliği konularında net standartlar ve denetim mekanizmalarının belirsiz olduğu, çocuk hakları açısından risk teşkil ettiği, profesyonel olmayan kişiler tarafından verilen bakımın, çocukların sağlıklı gelişimi ve güvenliği açısından riskli olabileceği de ciddi eleştiriler arasındadır.

Okul öncesi eğitim, çocukların temel becerilerini kazanmalarına, sosyal ve duygusal gelişimlerini desteklemelerine ve öğrenmeye olan ilgilerini artırmalarına yardımcı olmaktadır. Kısa süreli eğitimle sertifika alan kişilerin değil, üniversitelerin ilgili bölümlerinde akademik olarak eğitim alan kişiler tarafından yerine getirilmesi gerekmektedir. Sosyal devlet olmanın yükümlülüğü gereği yeterli sayıda, nitelikli, mevzuatlara uygun kreşlerin açılması ve ücretsiz hizmetin verilmesi gerekmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Komşu anne projesinin uygulanmasında çocuklara uygun mekan koşulları, sınırlı çocuk sayısı, zorunlu eğitim gereklilikleri ne şekilde yerine getirilecektir?
- 2- Komşu anne projesinde çocukların güvenliği nasıl sağlanacaktır? Yangına karşı tedbirlerin alınması, ilaçların ve temizlik malzemelerinin kilit altında tutulması, mobilyaların sivri köşelerine koruyucu takılması gibi düzenlemeler zorunlu tutulacak mıdır?
- 3- Evin hijyen koşulları, oyun oynanacak ve dinlenilecek alanların uygunluğu temel kriterler arasında yer alacak mıdır?
- 4- Komşu anne projesinin uygulandığı evlerde standartlar ne şekilde, kimler tarafından, hangi aralıklarla denetlenecektir? Denetimler sonunda hazırlanan raporlar şeffaf bir şekilde paylaşılacak mıdır?
- 5- Komşu anne projesinde pedagojik yeterlilik kim tarafından ve hangi kriterlere göre değerlendirilecektir? Çocuklara hangi eğitimler verilebilecektir?
- 6- Komşu anne projesinde kişilerin pedagojik gelişim, çocuk sağlığı ve ilk yardım alanlarında yeterli eğitim almaları nasıl sağlanacaktır? Kısa süreli eğitimle sertifika alan kişilerin üniversitelerin ilgili bölümlerinden mezun kişilerle aynı yeterliliğe sahip olacakları düşünülmekte midir?
- 7- Çocuk güvenliği açısından komşu annelerin ve evde sürekli yaşayan diğer yetişkinlerin de adli sicil kayıtları titizlikle incelenecek midir?
- 8- Komşu annelerin alacakları ücretler ne şekilde belirlenecektir? Komşu annelerin sosyal güvencesi olacak mıdır?
- 9- Sosyal devlet olmanın gereği kreşlerin artırılması ve okul öncesi eğitimin ücretsiz bir hak olarak sunulması için projeler geliştirecek misiniz?
- 10- Eğitimcilerin ve kamuoyunun projeye yönelik eleştirileri dikkate alınarak değerlendirme yapılacak mıdır?
- 11- Hükümetinizin kadınların omuzlarına yüklenen çocuk bakım sorumluluğunu kalıcı kreş uygulamalarıyla çözmek yerine geçici, güvencesiz ve denetimsiz projelerle sürdüreceği iddiasına ilişkin açıklamanız var mıdır?